

מיכתבים

התיאבון והפילוסופיה

על הכספים שנטל ארנסט יפת (שוד הבנק), העולם הזה 6.1.87.
לוא היה מישור מתעסק יותר בנושא, היה יכול להבין מניין באמת לקח ארנסט יפת את התיאבון שלו. הלא לפני שבוע שנים העניקה לו הארץ ניברסיטה העברית תואר דוקטור כבוד לפילר סופיה ואו, בתור פילוסוף של-כבוד, הוא כנראה דיפרך בכתביו של הפילוסוף הרומי הוראציוס, שכתב, כבר לפני אלפיים שנה: 'אם אפשר, בדרך הישר; ואם לא — עשה כסף בכל דרך' ישראל ריגה, תל-אביב

שומרים על יהודים

על האישים השומרים ביותר באוסטריה (יומן אישי), העולם הזה 6.1.87.
עובדה מעניינת: ארבעה מתוך שמונת האישים השומרים ביותר באוסטריה הם יהודים — הקנצלר לשעבר קרייסקי; המיליונר כהנא; השגריר הישראלי והשגריר האמריקאי (שהוא בנה של מלכת התמרוקים היהודית-הונגרית אס' תי לאודר). שמואל סלדמן, רמת-גן

קארל כהנא מעולם לא חי בישראל. אבל הוא חי שבוע שנים בארץ-ישראל המנדטורית, עת ברח ממשפחתו, ב-1938, מאוסטריה, עלתה ארצה והתיישבה בחיפה.

מייד אחר מילחמת-העולם, כאשר הושב למישפחה רכוש הרב באוסטריה, הם שבו אליה. אבל בכך לא הסתיים הקשר של כהנא לארץ. בלחצו של אריכל-המשק פינחס ספיר הוא השקיע, בשנות ה-60, בהקמת מיפעל לייצור נייר שימושי בנהריה, מולט, ואף ניסה את כוחו וחיבר לו תשדיר-פרסומת בעברית: מולט — הנייר לכל עת.

הרס בתי השכנים

עוד על הריסת הבתים בגליל (מיכתבים), העולם הזה 6.1.87.

בין תקופת עזר וייצמן במיגור הערבי לבין תקופת משה ארנס ניצלו לאומנים חשוכי-מרפא את הזמן כדי ללמד את הבונים על ארמתם לקח: הרסו את בתי היישוב ערב אל-ח'ואלד עד היסוד. מה עוונם של המישפחות, הגנים והילדים והתינוקות, אותם נישלו מקורת-גג? הם מעבדים על האדמה הזאת שנים רבות והיא רשומה בטאבו את שמם, הם רצו לגור קרוב לרכושם, לכן בנו את בתיים עליה.

הם ביקשו רשיונות ולא קיבלו אותם. הם ייחלו לכך שהמלצות ועדת מרקוביץ (השלמה והדיקטו עם כל מה שבנבנה עד תהא, שהן הגיונות והוגנות, התקבלנה, ואו, פיתאום, בעיצומו של חורף קר וגשום, באים והורסים האם לא כרוז לנו, היהודים, שאנו חורצים את גורלנו כמעשה-הרס אלה? האם יש תקומה למיפעל המפלס את דרכו עליידי הרס בתי השכנים? צבי בקדב, חיפה

קרבות הגשר

על נסיבות נפילתו של היעם וייץ (תמרוקים), העולם הזה 6.1.87.
היעם וייץ, שפקד, בסתיו 1946, במיסגרת תנועת-המרי העברית, על פעולת הריסת גשר-הרכבות באיזור סולס-צור, נספה באותה פעולה, ככל הידוע, מהתפוצצות מוקדמת של חומר הנפץ שנועד לפוצץ את הגשר.
באותו אסון ניספו עימו 13 לוחמים נוספים, לזיכרם הוקמה מצבת-זיכרון באיזור וגם אכ' סנייט-נוער, בצד כביש נהריה ראש-הניקרה, ה- מנציחה בשמה את מיספר הגופלים — די ליד. גיל סרוסי, עכו

איזולת ושיגעון

עוד על מיבצע סיני 1956 (מיבצע איזולת), העולם הזה 24.12.86.
ביוני 1956 פרשתי, מתוך שלילה מוחלטת של מדיניות הביטחון, כולל פעולות-התגמול האווי-ליות דאו, של דויד בן-גוריון ומשה דיין, משרות-הקבע צבאי, בדרגת סגן-אלוף.
כאשר נקראתי, באוקטובר אותה שנה, לש-רות-מילואים, עם פרוץ מיבצע סיני (והוטל עליי להיות ראש צוות סיקור הפעילות של חיל-המשך בעמוד 4)

ריח הפחד

אפשר להריח ממי נה את ריח הפחד, אומרים אנשים שרסגשו לאחרונה את זוהר יערי. השבוע יינתן מסקהדין ש-

לה: רגעים אחרונים של מתח — לפני שתינתן רשות-הדיבור לשופטים. 21

חוננים

בעל כורחם

גילויים חדשים במרשת השב"כ: ארבעת הבכירים ושיבעת הזוטרים לא רצו כלל בחנינה. וראו ברעיון תחבולה של הדג המדיני להסתרת אחריותו * הם רצו ללכת למישטרה ולספר בגאווה על מעשיהם שבוצעו. לטובת ה' מדינה' בעת הרצח ואחריו! 39

שושנה דמארי תשיר ביידיש

שושנה דמארי התימניה תשיר ביידיש: ב' אירוע של תיאטרון הבימה, שיקלט לגלרי צה"ל, היא תיזכר השבוע בשירים הרבים ששרה בסוף תקופת-המנדט, במחנות-המעצר למעפילים בקפריסין ועם קום המדינה. 38

גיתית מסכרת מהנלא

גיתית איזראלוב הר עברה מבית המעצר באברכביר לכלא נווה-הירצה. היא מספרת להעולם הזה על הווי הכלא, על הצריפים הרולפים, על חייה שם ועל מחשבותיה. 20

דויד לוי האפריקאי

בתנועת החרות אוהזים במקל בשני הקצוות: גם מנסים לבלום את הרוב, התומך בשר השיכון דויד לוי האפריקאי, וגם רוצים את קולות הצביר המיוחרס. כי ה'ישראלים' וה'ז'בוטניסקי' איס' הם רק האשכנזים — כך טוען אחד ממנהיגיה. 28

כתבות השערים הקדמי והאחורי:

מהדק החגורה

ארנסט יפת יודע לדבר יפה. למשל: 'ברגע שר מחלקים את כספי המענקים האמריקאיים להע' לאת רמת-המיחיה, הורסים את החברה שלנו' ועדת-החקירה ממלכתית לא השתכ' נעה מבנותו של מהדק החגורה (של האחרים). וקבעה: האיש הוא שקרן! 6

השעיר לעזאזל

פרשת-יפת היא תקצה של הקרחון. אבל איפה הקרחון? ארנסט יפת אינו שעיר לעזאזל, כי הוא אינו חף מפשע. אך מיהם האנשים שעזרו לו למזטט את הבנקאות וזרסו את כל האשמה רק עליו? 7

האשה שאיתו

לעושה וינר אין מול, וגם לא לגברים שבחיה: אחד מהם נהרג במילחמה, השני נפטר מסרטן, השלישי הסתכך בתובות אדירים והרביעי הוא יפת. היא עמדה במרכזם של שני משולשים: שושנה-ארנסט-אלה (יפת) ושושנה-חיים-אלה (שיף). 8

שיחות מיזודה

בעודם אורזים את המיזודות לקראת הטיסה שוחחו בני הזוג יפת-וינר עם עיתונאים, קבעו פגישות ליום שלמחרת והבטיחו לבלום שהכל כרגיל. ההסוואה היתה כמעט מוש-למת. אבל סוד בריחתם מן הארץ מפחדה של אלה יפת דלף בכל זאת. 8

הבריחה הגדולה

הם ברחו על נפשם לנמלי-העופה, וגילו שם ל-הסתעתם את נציגי-התיק-שדרת. רק עכשיו מתב' רר שלא היתה כל סיבה לברוח: אלה יפת לא התכוונו לבקש שיוצא נגד ארנסט צו עיכוב יציאה מהארץ! 9

אלפיה ליום

מה אפשר לעשות בבדכטה של אלף רולר ליום, כפי שמקבל הגימלאי יפת? צוות. העולם הזה' התייצב מול ההנהלה המרכזית של בליל, וערך מישאל-ביזק בין העוברים ושבים. אחד ענה שהיה מסרב לקחת: 'מד-סכום כזה אפשר פשוט להשתגע'! 10

מדריך לחולה

הגוף שלך שיר לך: אתה זכאי לדעת, אתה זכאי להחליט על סמך מידע מלא, ואסור לרופא לעשות כך כל שכרצונו. מדריך שימושי לחולה הנוקק לחסדיה של מערכת-הבריאות בארץ. 18

רחל המרחלת מדווחת:

גרשון רוזוב מצא מורה לפסנתר • שוש מיזמן (בתצלום) בחר דש החמישי • דינה ובסלר מתחנת עם יצחק ספקטור • ה' חופה הצפויה של דני' אל ישינסקי ואלון ברנר • בייץ • הבת של סיה זאדורה • הנכדה של שלמה ויבל. 34

לילות ישראל — צביקה פיק מאחר 22
הזרוסקום — מזל גדי 24
קולנוע — אורחת אנישקה הולנד 25
דף חדש — במקומה של עדנה שבתאי 26
דיעה אחרת — של יהודה לנקרי 28
ראיון השבוע — עם יוסי שריד 29
תשבץ — 32
זה וגם זה — לחם מאנקונה 33
רחל מרחלת — על כל העולם 34
תמזורים — 37
שידור — טיפס מקולקל 38
חדר ברשת — הפרשן אשם 42

שריד מתכתב עם חריש

הלשכות של שר-המישפטים והיועץ המישפטי מוכות זו לזו, דלת ליד דלת. אבל היחסים האישיים ביניהם מצריכים התכתבות. מיכתב חסר תקדים של השר אל היועץ, הכולל הנחיה מה למעון בבגין. הגיע לידו. העולם הזה. 37

תיקון הלב

במשך יותר משעתיים היה לי כאב נוראי. נזכר הח"כ הצעיר (46) בהתקף-הלב שעבר עליו. הייתי בקירבה מדאיגה למלאך המוות. עכשיו הפסקתי לעשן. כי זה טיפשי למות בגלל סיגריותי! תיקון הלב של חה"כ יוסי שריד. 29

רתי שיטריה אשתחרדת

בעוד שבועיים יפסיק מאיר שיטריה להיות ראש-עיריית יבנה, ו' אשתו רותי (בת-צ' לוס) תהיה מטורה סוף-סוף מהצרות העירוניות. שהרי ביבנה יש רבים המתייחסים אל ח"כ רות הצעיר כבעלה של רותי' וסומכים רק עליה. 36